

Izr. prof. dr. Samo Pavlin, Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani

Izhodišča za razvoj kompetenc in značilnosti dela v Sloveniji

Konceptualna vprašanja razvoja kompetenc so vpeta v dinamičen odnos med področji izobraževanja in trga dela. S tem povezana so vprašanja identifikacije kompetenc, potrebnih za uspešno vključevanje na trg dela ter za boljšo zaposljivost, obsega pridobljenih kompetenc diplomantov in zaposlenih ter vloge izobraževalnih sistemov pri razvoju kompetenc. V tem kontekstu so temeljna področja, ki jih v sklopu raziskave PIAAC obravnavamo, odnos med kompetencami in konkurenčnostjo držav, odnos med delovnimi izkušnjami, izobrazbo in značilnostmi dela, odnos med delovnimi izkušnjami, izobrazbo in dejanskimi kompetencami ter determinantami dejanskih kompetenc in zadovoljstva pri delu. Na vprašanja v nadaljevanju se nanašajo s tem povezana ključna priporočila za razvoj področja v Sloveniji.

- a) Kako smiselno izbrati države, s katerimi velja Slovenijo primerjati glede razvoja kompetenc in značilnosti dela?
- b) Kako vzpodbujati tiste značilnosti dela, ki najbolj vplivajo na razvoj kompetenc in konkurenčnost držav?
- c) Kako razumeti vlogo starosti pri oblikovanju delovnega okolja in pri razvoju kompetenc?
- d) Kako razumeti relativen vpliv formalne izobrazbe na kompetence v odnosu do ostalih determinant?
- e) Kako pri razvoju kompetenc razumeti vpliv izobrazbe staršev in kulturnega kapitala? Ali je v primeru velikega vpliva smiselno razmišljati o posebnih politikah, ki bi krepile razvoj kompetenc pri posameznikih s socialno šibkim ozadjem?
- f) Kako pri razvoju kompetenc razumeti vpliv vključenosti v neformalno izobraževanje? Ali je v primeru premajhnega vpliva neformalnega izobraževanja smiselno razmišljati o posebnih politikah, ki bi to obliko učenja vzpodbujale?
- g) Kako pri razvoju kompetenc razumeti vpliv inovativnih oblik učenja in dela? Razmisliti bi veljalo, na kakšen način lahko država oblikuje delovno okolje, ki temelji na znanju.
- h) Kako pri razvoju kompetenc razumeti vpliv avtonomije pri delu in fleksibilnih oblik dela? Kakšna je lahko vloga države in delodajalcev pri vzpodbujanju teh segmentov?
- i) Kako razumeti odnos med dejanskimi kompetencami in zadovoljstvom pri delu?
- j) Kako na podlagi slovenskih rezultatov ustrezno analizirati neskladja med pridobljenim in zahtevanim znanjem?
- k) Kako razviti priporočila za nadaljnje raziskovanje na tem področju?